

Výhled ze střechy Tchaj-wanu

Text a foto Martin Čadík

Na ostrově Tchaj-wan, tabákovém listě o rozloze poloviny České republiky, se kromě 23 milionů obyvatel, zástupu továren na spotřební elektroniku, rozličných druhů smrtelně jedovatých hadů a pavouků nachází i řada zajímavých národních parků a pohoří, z nichž nejvyšší dosahují čtyřtisícové výšky.

Tchajwanci mají před svými vysokými horami respekt, a protože jsou národem společenským, jezdí na hory (pokud vůbec) vždy ve velké skupině, tj. vlastním autobusem. To má bohužel ten negativní dopad, že se do hor dostanete jedinečně autem, na motorce nebo stopem, veřejná hromadná doprava není do hor zavedena. Naštěstí je zde autostop díky mimořádné laskavosti a zvědavosti Tchajwanců pro Evropana velmi příjemný zážitek a většinou je i úspěšný. Tchajwanci, jak sami o sobě tvrdí, mají krátké a slabé nožičky, a proto neradi nosí na zádech větší náklady. Den cesty od parkoviště proto v horách nepotkáte ani živáčka.

Taipei na nohou

Do Taipei (臺北), hlavního města Tchaj-wanu, přilétám právě 10. 10. 2006, kdy je státní svátek – tzv. svátek dvou desítek. Vítají mne stovky tisíc Tchajwanců, kteří vyrazili do ulic Taipei, aby vyjádřili svou nespokojenost s vládou prezidenta Chen Shui-biana, s korupčními skandály jeho rodiny a poradců, a demonstrovali za jeho odstoupení. Více než dvou a půlmilionová metropole Taipei je na nohou, ulice se plní davy lidí oblečených do triček v jasné červených barvách. Prezident nenechává nic náhodě, opevňuje se ve svém paláci barikádami z ostnatých drátů a povolává na 5000 policistů. Červená masa lidí se vztyčenými rukama budí opravdový respekt, ale všechny protesty naštěstí probíhají v poklidné atmosféře a k zásadním střetům mezi policií a demonstranty nedochází. Žádný z demonstrantů (aktivně se zapojilo údajně až 80 % obyvatel) nechodí daleko pro úsměv a vždy vlídně objasňuje každý otazník, který vidí cizincovi na očích. Poněkud

netradiční příjezd na Ilha Formosa (nádherný ostrov), ale v žádném případě negativní zkušenost.

Hlavní město Tchaj-wanu je místem, kde se setkává dávná historie zastoupená chrámy (nejznámější je buddhistický Longshan – chrám Dračí hory), budovami opery, divadla, prezidentským palácem, památníkem Čankajška (vůdce Národní strany a dlouholetý prezident R.O.C – Tchaj-wanu) nebo Národním palácovým muzeem (pravděpodobně největší sbírkou čínského umění na světě) se současností – s čistými a přesnými spoji metra, nejvyšší budovou světa Taipei 101 (510 m) nebo s mnohapatrovými supermarkety přecpanými nejnovější

Demonstrace před hlavním nádražím

Tchaj-wan

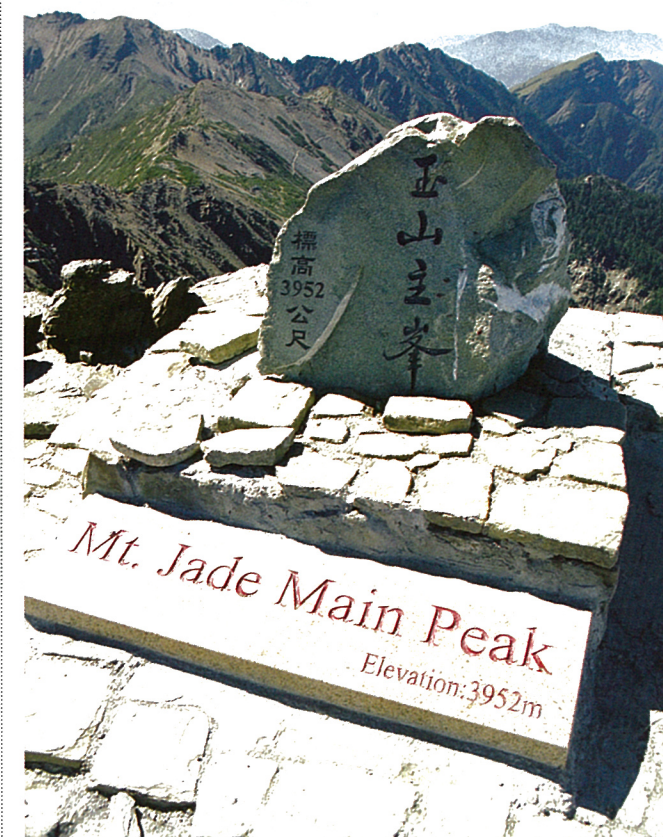
Exotický nadstandard

elektronikou. Širokými ulicemi Taipei jezdí kolony aut a mezi nimi se prohání množství skútrů, kterých tu musí být určitě nějak zbytečně moc, protože okraje chodníků jsou jedno kontinuální a neustále plné parkoviště. Pulzující trhy, uličky plné dobrot, z nichž většinu člověk vidí prvně v životě, vedle toho vystavené notebooky jako u nás ovoce nebo zelenina, charismatické čajovny, saturované barvy, ohleduplní a usměvaví lidé, rozličné nepopsatelné, většinou sladké vůně, vejce vařená v čaji a sójové omáčky, esteticky krásné tradiční znakové písmo, příležitostné lehké zeměměřeni... Člověka tu pak nepřekvapí, že popelářský vůz nehouká, netroubí, neblíká, nýbrž nádherně falešně, ale o to hlasitěji hraje „Für Elise“ a další skladby hudebních velikánů starého kontinentu.

Povolení pro vstup do hor

Hodláte-li na Tchaj-wanu podniknout výpravu do hor, musíte nejprve získat řadu papírů hustě posypaných čajem (nezjednodušeným znakovým písmem), samozřejmě správně a důkladně orazítkovaných. To platí zejména o národních parcích (NP) Yushan, Taroko a Shei-Pa, kde budete na každý den potřebovat papíry celkem dva: povolení pro vstup do NP a povolení pro vstup do horského pásma (pro hory nad 3000 m). Žádost je nutné podat minimálně několik týdnů před plánovanou cestou, a to spolu s přesným seznamem účastníků (dle informací na žádosti alespoň tříčlenná skupina) a s přesným rozpisem vaší trasy.

Vzhledem k tomu, že můj plán nesplňoval hned několik podmínek potřebných k získání nezbytných povolení, ponechal jsem řešení tohoto problému až do Taipei. Tam se na mne usmívá štěstí veliké – seznamuji se s jedním místním horalem, který je mimořádně ochotný, a hlavně zná situaci (potkat někoho takového v Taipei je méně pravděpodobné než najít ztracený špendlík na čajové plantáži – ani prodáváci v outdoorových obchodech často vůbec netuší, že nějaké povolení potřebujete, nemluvě o tom, že doposud nebyli v horách).

Sám na střeše Tchaj-wanu

Bonsaj po Tchajwansku

Turistické značení

Jezero Slunce a Měsíce

Nefritová hora od jihu

Nutno přiznat, že nebýt významné pomoci tohoto chlapíka, nikdy bych všechna potřebná povolení nezískal.

Siangyang (向陽山, 3603 m)

Vybaven hromádkou povolení (všeho, co bylo možné narychlo získat), bezelstným úsměvem a velkým odhodláním „nějak ukecat těch pár chybějících papírů“ vstupuji do budovy policejní kontroly Siangyang na jihu národního parku Yushan. Snažím se přesvědčit strážníka, aby mne pustil na dlouhý přechod celého pohoří, přestože mi

Ven by psa nevyhnal – vlezlá kosa, poprchává, noc na krku. Na policejní stanici je ale příjemně; právě dorazily dvě výletnice, a když spatří cizince, nezakrývají zvědavost a nabízejí, že připraví polívku. Policisté jsou z rozjždějícho se mejdanu na služebně značně v rozpacích, ale nakonec rezignují, vytahují konvici a vaří výborný oolong. Dorozumíme se pomocí obrázků kreslených na papír, a přichází „řeč“ i na můj příštěšek. Ukazují jim svůj žďárak a vypadá to na další problém, policista mě v tom nechce nechat venku spát, všude je tu prý moc hadů a někteří z nich se jmenují „obět ujde padesát kroků“ nebo méně.

Tchajwanci neradi nosí na zádech větší náklady. Den cesty od parkoviště proto v horách nepotkáte ani živáčka.

chybí povolení na tři ze zhruba osmi dní. Policista rozumí pouze čínsky, a tak komunikace probíhá stylem „přítel na mobilním telefonu“, diskuse je zdlouhavá a nelehká. Málem již dosahuji svého, když přichází fatální dotaz: „O.k., a kolik vás vlastně je?“ – po pravdě odpovídám, že jsem sám, což definitivně zabíjí další konverzaci: „Tak to v žádném případě.“ Tchajwanci se k cizincům chovají v mnoha ohledech velice nadstandardně, často však mají bohužel i nadstandardní obavy o jejich bezpečnost, a snad nikdo z nich by se sám do podobné akce nepustil. Všechno zlé je ale i na Tchaj-wanu k něčemu dobré – vzhledem k tomu, že se musím z oblasti Sancha vrátit zpět na jih, uvidím alespoň západní pobřeží a pohoří Alishan.

Další obrázky, že je to v pohodě, a zase že není, čaj je dopit, policisti odcházejí domů a já usínám vedle prilby a obušku na posteli osiřelé policejní stanice Siangyang...

Stoupání svěžím lesem vede okolo boudy Siangyang, kam se na dřevěné pryčny vejdu určitě dva autobusy Tchajwanců, tekoucí voda z pramínku, suchý záchod – jednoduché a funkční. Nad lesem poprvé spatřuji to, co na Tchaj-wanu uvidím ještě mnohokrát – azurové nebe bez mráčku a měkkou, souvislou dečku bílého nic na celém obzoru pode mnou. Kousek pod hřebenem, pod horou Siangyang (3603m) stojí další bouda, její studánka je však vyschlá. Cesta po hřebeni vzdáleně připomíná Malou Fatru; za chvíli stojím na vrcholu hory Sancha

(3496m) a kochám se výhledem na jezírko Jiaming, u kterého stojí několik stanů. Jiaming je konečná i pro ty nejzdatnější Číňany, dál už potkávám jen sem tam nějakou tu laň. Kvalita cestičky se rapidně zhoršuje, evidentně tu již dlouho nikdo nešel, značení ale naštěstí pokračuje. Cesta je stále zarostlejší, neprostupnější a les až lehce strašidelný. Pod vrcholem Lianli je slušnější rovné místo, a tak konečně spokojeně strávím noc pod hvězdami.

Alishan (阿里山) – klimatické lázně

Původně dřevařský úzkokolejný vláček, dnes unikátní dopravní prostředek, má dalekou cestu. Z města Chiai (嘉義), 30 metrů nad mořem, vyráží prudce vzhůru do pohoří Alishan (阿里山) až do výšky 2216 metrů. Na své 72 kilometrů dlouhé trase vláček překoná 77 mostů, projede 49 tunelů, přitom stále neúnavně stoupá vzhůru, takže se před očima pasažérů střídají klimatická pásma jak v naučném filmu. Nejprve v pásmu tropickém uvidíte indické vavříny, stromy longan (dračí oko), tchajwanské akácie a zelené bambusy. Pak přijde jedna z těch nejneuvěřitelnějších vychytávek této železnice – spirálový tunel v hoře Dulihsan. Vláček se provrtává vzhůru horou Duli jak homolí z ementálu, co chvíli vám nabízí výhled na různé světové strany a jako bonbonek na závěr pak ještě tunel ve tvaru osmičky. Nyní se nacházíte v subtropickém pásmu a můžete pozorovat husté lesy čínských jedlí, vrbových jedlí a kastrovníků. Dále je již sklon tak prudký, že se konstruktéři uchýlili k další finese – k cik cak stoupání. Vláček dojde do bodu zvratu, přehodí se výhybka a začne se couvat vzhůru. V dalším bodě podobně, pouze obráceně, takže jedete zase popředu, a to se opakuje celkem čtyřikrát, zatímco za okny již panuje mírné pásmo s červenými cypřiši, sakurami (okrasnými třešněmi), tchajwanskou borovicí a dalšími druhy. Najednou projíždíte alpským lesem, a již vystupujete ve stanici Alishan, přitom téměř čtyři hodiny cesty utekly jako voda.

Historie

Historie této horské železnice se začala psát již v 19. století, kdy byl ostrov ovládan Japonci. Roku 1896 dr. He-He objevil obrovské posvátné stromy v pohoří Alishan a okamžitě rozpoznal mimořádný dřevařský potenciál oblasti. V roce 1906 byla započata stavba železnice a v roce 1912 vyrazil vzhůru první vláček vstříc vzrostlým cypřišům. Tak začala masivní těžba dřeva, která skončila až poté, co byla většina unikátních, přes 2000 let starých stromů vytěžena. V současné době je železnice používána pouze pro turistické účely.

Rekreační oblast Alishan nabízí nenáročné procházky skutečně kouzelnými lesy, kde na vás dýchne zdravý vlhký vzduch a moudrost

Lidao – vzhůru do hor

starých stromů. Můžete se tu kochat zelenými výhledy z útesů, obdivovat hřmící vodopády, spočinout v magnoliových zahradách, relaxovat u starobylých chrámů nebo pozorovat východ slunce a „moře mraků“ na některé z četných vyhlídek. Oblast má vložené rekreační až lázeňský charakter, všechny cesty jsou pečlivě udržovány, zaplatíte zde vstupné, a vložení levné ubytování nebo místo bez živáčka, či technicky náročné výstupy zde nehledejte.

Už dávno před půl pátou šlapu jiskřivou nocí na posvátnou horu Chushan (祝山, 2489 m), jedno z nejoblíbenějších míst pro pozorování

UNIKÁTNÍ OCHRANA DO DEŠTE, VĚTRU A MRAZU

INFORMACE O VŠECH SPORTIQUE PRODUKTECH NALEZNETE U VŠYCH PRODEJŮ CYKLISTICKÝCH A SPORTOVNÍCH POTŘEB, V LÉKARNÁCH A NA WWW.SPORTIQUE.CZ

SPORTIQUE.CZ

ELEMENTS CREAM

Pleťový krém s unikátním Durvilleou Antarctica pro ochranu před výkyvy počasí. Slunce, vítr, déšť, mraz – extrémní klimatické podmínky vás nemusí omezovat ve vašich aktivitách.

ROAD RASH BALM

Balm s antimikrobiálním ozonizovaným olivovým olejem. Napomáhá zklidnění ran a oděrek, drobných popálenin, popraskaných rtů i pokožky po opálení. Účinky balzámu oceníte na dovolené, cestách i při sportu.

SPORTMEN'S FRIEND

Všestranný balzám s 50 % Shea Butter / bambuckého másla. K ošetření silně namáhané pokožky při práci i sportu. Regenerační a antioxidační účinky zaručuje přírodní vitamin E (alpha tocopherol) a vitamin C. Masáž přípravkem přinese úlevu i při revmatických bolestech kloubů.

LIPGUARD UV LIP PROTECTION

Ochrana rtů před UV zářením bez syntetických filtrů.

LIP BALM HEAVEN AND EARTH

Péče o rty s rostlinnými oleji a vosky a chutí citrusu.

Popsaná trasa

Taipei–obratník Raka–Chingshang
Sinwu–Wulu–Lidao–Siangyang
Yakou–Baolai–Shanlzu
Chiai–Alishan
Tatchia–Yushan
Shueili–Sunmoon lake
Puli–Wushe–Guanyuan–Taroko
Chongde–Taipei

východu slunce. Jdu sám a človka v té kose sotva svítí; v noci se ty velké stromy zdají být snad ještě mohutnější a lesy hlubší. Tichá snídáně na vrcholu, pomaličku se rozednívá; vidím, že z mraků vykukují zalesněné kopečky a slunce už má skoro budíček. Vtom níže ve stanici zarachotí první ranní vláček a za chvíli je nás na vrcholku třicet. Šum stromů přehlušil vzrušený hovor příchozích, cvakající závěrky fotoaparátů a zejména pak „roztluskávač a rozehříváč“ v jedné osobě, zřejmě průvodce skupiny, s elektronickým megafonem. Z lesa stativů se kochám velkolepým východem slunce, pozoruji zrod nového dne, usychající kapičky rosy na trávě, až jsem na vrcholu opět sám a vyřáším dál jako poslední.

Yushan (玉山)
– Nefritová hora

Se svými 3952 metry nad mořem je Nefritová hora nejvyšším vrcholem nejen Tchajwanu, ale celé severovýchodní Asie. Čtyři sta kilometrů dlouhý a sto padesát kilometrů široký ostrov vděčí za svou impozantní hornatost (přes sto vrcholů je vyšších než 3000 m) srážce tektonických desek (eurasijské a filipínské), jež jsou ještě stále aktivní.

Brzy ráno vyřáším ze sedla Tatajia po udržované cestě, je zřejmé, že tudy chodí více lidí než jinde v horách Tchajwanu. Cestou mímám několik pěkných ekologických záchodů a jednu velkou krytou terasu (Menglu pavilion), výborné to místo na přespání, leč spát se zde nesmí (ostatně by na to člověk ani nedostal povolení). Cesta vede prudkým jižním úbočím západního vrcholu hory, mezi rododendrony, několik skalnatých pasáží je zajištěno řetězy. Procházím „bílým lesem“ – k nebi tady trčí suché bílé kmeny jedlí jako memento lesního požáru. Vše je pak jedlový a jedlovcový les živý, krásně zelený, a místy úplně zakrývají výhled jemné bambusy. U chaty Payun je rušno,

Hřeben Sancha – Siangyang

většina z jejich dnešních nocležníků se právě navrátila z vrcholu, balí a sestupuje zpět do civilizace. Já pokračuji na vrchol sutí a skalnatým terénem, který je na mnoha místech zajištěn různým železem, vzpomínám na Roháče a na všechno, co jsem tam prožil. Z hřebene hory se otevírá velkolepý pohled na severní vrchol a za chvíli již stojím sám na střeše Tchajwanu. Obdivuji neskutečně hluboké vrásky údolí, v jejichž temně zarostlých klínech lze jen tušit říčky; je ještě pořád dopoledne a nikde ani živáčka. Pokračuji po hřebeni již výrazně méně jištěným, ale obtížnějším terénem směrem na jih.

Nefritová hora – Yushan má devět oddělených skalnatých vrcholů, přičemž nejvýznamnější (vedle hlavního vrcholu) jsou severní, jižní, západní a východní vrchol. Rozbaluji svých „pět švestek“ na rovném plácku na hřebeni vedoucím k jižnímu vrcholu, pro dnešek stačí, kochačka. Tak jen pro tenhle obraz stojí zato přijet na Tchaj-wan! Ze západu se sem pomaličku nasouvají bílé mráčky jak beránci a ty nejodvážnější mne hladí ve vlasech. Yushan najednou vykukuje jako král z deky mraků, a pak už jen pár nesmělých vrcholů, co se taky dostaly nad tu bílou vatu, sluníčko ještě trochu hřeje a zbytek tepla dodá polívka z esusu. Hliník dře o hliník, ale instantní polévka zahuštěná takovýmhle horským pozadím je to nejzdravější jídlo na světě. Do hedvábných mraků pomalu klesá velký zralý pomeranč a na všechny strany rozlévá poslední zbytky své stále sytější, tchajwansky sladké šťávy.

Noc ve výšce 3800 metrů je chladná a dlouhá, budím se zimou ještě za tmy a pozoruji, jak se šňůra člověk šourá jako had na Nefritovou horu. Všichni majitelé čelovek spali v boudě Paiyun cca 700 výškových metrů pod hlavním vrcholem a přivstali si, aby stihli východ slunce na vrcholu. Stihnou ho, a budou se tam všichni společně radovat z nového dne; i já mám ze spacáku výhled přímo královský.

Jezero Slunce a Měsíce (日月潭)

Stojím u cesty vysoko v horách, čáry mraků se zasněně proplétají bujnou vegetací, jemně mrholí. První auto přijíždí po 20 minutách a hned staví – pán s paní, auto plné krámů, na zadní sedačce spinká dítě v dupačkách. Nechápu, proč takhle naplnění vůbec zastavují, s díky odmítám, ale to už matka bere dítě do náručí a tísni se s ním v zadu. S angličtinou jsou na tom rodiče podobně jako jejich nemluvně (nebo já s čínštinou), ale řeč rukou, posunků a gest praví jednoznačně: „Tak už pojed a nedělej drahoty, když jsme vzbudili to děčko.“ Projíždíme klikatou horskou silničkou, v exponovaných místech každou zatáčku silničáři pilně vyspravují následky více či méně fatálních sesuvů půdy a sněhu. Níže můj čajová políčka, zahrady plné rajčat, vína, shitse (neboli kaki či tomel), pomela a kdoví čeho ještě. Obrovské koryto řeky Siluo, plné neuvěřitelně velkých balvanů, přejíždíme několikrát ze strany na stranu po ještě neuvěřitelnějších mostech, následují další serpentiny a pak již jen poslední kilometry vzhůru k perle zaklíněné mezi horami – k jezeru Slunce a Měsíce.

Největší jezero ostrova se nachází ve výšce 762 metrů a ze všech stran je obklopeno zelenými horami. Za svůj název vděčí vyhlídce od pagody Tsen, neboť odsud jeho východní část vypadá jako sluneční disk, zatímco západní část připomíná srpek měsíce. Pagoda Tsen byla vybudována v roce 1971 jako pocta matce prezidenta Čankajška a dostanete se k ní snadno po dlážděné cestě lesem. Z výšky téměř 1000 metrů budete mít modré jezero jako na dlani, stejně jako chrám Syuentzang a ostrůvek Lalu uprostřed – posvátné území domorodého kmene Tao. Okolo celého jezera vede silnice, takže většinu památek můžete objet autobusem, ale naleznete zde i řadu kratších procházek a treků. Na silnici se co pár set metrů válí placatý had a úbočí kopců jsou neproniknutelně zamířovaná chlorofylem, takže procházky mimo pečlivě udržované a vyznačené trasy tady nelze doporučit. Koupání v jezeře je bohužel zakázáno, jak se smutně dočtete z cedulí na každém rohu; přesto se tady každoročně koná plavecký závod z jedné strany jezera na druhou (cca 3 km), kterého se účastní desítky tisíc plavců (!), a vyjížděky v motorových lodích jsou tady také mimořádně oblíbené...

Moje cesta vede dál na sever do města Puli, které je proslulé slunečným počasím a výborným vínem a na jehož okraji leží geografický střed ostrova. S díky odmítám několik velkorysých nabídek svezení na maličkém skútru s maličkým Tchajwancem, velkým báglem a bez přílby a pokračuji autem zase prudce vzhůru vstříc dalším nádherným vrcholům a mramorové soutěsce v NP Taroko (太閤國家公園) – o tom ale snad někdy příště.

PRAKTICKÉ

Informace

Sezona pro pěší turistiku v horách Po celý rok, ideální je jaro a podzim, počasí viz <http://www.cwb.gov.tw>.

Doprava Spolehlivé vlakové spojení (TRA: <http://www.railway.gov.tw>) na západním i východním pobřeží – Taipei–Chi-shang 700 NT\$, busy do velkých měst, s úspěchem je možné cestovat stopem, zvláště v horách.

Vízum od 1. 9. 2007 je bezvízový styk

Povolení ke vstupu do NP (Class A) 10 NT\$, <http://www.taiwanalpines.org.tw>, nepodcenit!

Táboření v horách V oblasti Nefritové hory zakázáno, jinde možné, ale vázáno na povolení (viz výše), lze využít i přístřešků a neobhospodařovaných chat.

Voda pitná Občasné prameny (bez problémů pitná), potůčky a jezírka (převařit).

Rizika Jedovatí plazi a hmyz (1500–2000 m), proměnlivé počasí, období tajfunů v létě, občasné zemětřesení.

Měna a ceny Tchaj-wanský dolar (NT\$), 1 NT\$ = cca 0,60 Kč, obecně jsou ceny na Tchajwanu mírně nižší než v ČR.

Mapy a průvodce Taiwan – Lonely Planet, Taiwan 1:50 000 nakladatelství Sunriver, <http://www.sunriver.com.tw>, pouze v čínštině, cestovní mapy 1:423 530 vydává turistická kancelář, <http://taiwan.net.tw>, originální názvy a přepisy do latinky, nepostradatelné.

Internet Národní park Yushan: <http://english.ysnp.gov.tw>

Alishan: <http://www.ali.org.tw>

Taroko: <http://www.taroko.gov.tw>

Jezero Slunce a Měsíce: <http://www.sunmoonlake.gov.tw>

Tchaj-wanská ek. a kulturní kancelář v Praze: <http://www.roc-taiwan.org/cz/>

SPORT
PRAGUE

&

SPORT FASHION

32. mezinárodní veletrh sportovních potřeb
a módy pro sport a volný čas

20. - 23. 2. 2008

Pražský veletržní areál
Letňany

